

Reformáció ünnepi igehirdetés

Nyíregyháza, 2022. október 31.

Alapige: *Megismeritek az igazságot és az igazság megszabadít titeket.* Jn 8,31

Ének: 320,1-6 Eljött hozzánk az üdvösség

Keresztyén Gyülekezet, Testvérek az Úr Jézus Krisztusban, a reformáció emléknapja különös helyet foglal el az ünnepeink sorában. Nincs üdvtörténeti vonatkozása, mint karácsonynak vagy húsvétnek, hanem az 505 éve kezdődött és Luther Mártonnal személyéhez fűződő eseményekre emlékezünk. Ezzel együtt valamelyest büszkeség is eltölt minket azért, hogy lutheránusok vagyunk. Visszaemlékezünk Luther harcaira, magyar hittestvéreink bátor kiállására, hitükért vállalt szenvedéseikre. Hálával emlékezünk gyülekezetünk múltjára, templomépítő elődeinkre, gyönyörködünk megújult templomunkban. Örömmel gondolunk vissza a gyülekezeti és egyéni életünk kiemelkedő eseményeire, a templomi keresztre, a konfirmációra, az esküvőre. Számomra a hálás emlékezés különösen élénk, amikor ebben a templomban hirdethetem az igét, ahol édesapám 30 évig szolgált, nagyapám több évig helyettesként orgonált, ahova sok felemelő, áldott alkalom emléke fűz. Az itt szolgált lelkészekre és más szolgálattevőkre, a hívő közösségre, a tanyai istentiszteletekre és konferenciákra olyan hálával emlékszik az ember. Kissé fájó emlékek ezek, mert elmúltak és hiányoznak.

A mai ünnepnap azonban figyelmeztet minket arra, hogy nem élhetünk csupán a múlt emlékeiből, legyenek azok Luther idejéből valók, egyház- vagy gyülekezet-történeti események, vagy egyéni életünk kiemelkedő alkalmi. A reformáció ünnepe hit- és egyház-újulásra emlékeztet, és arra ösztönöz. Luther maga mondta, hogy az egyháznak mindig reformációra van szüksége. Scholz László egyik versében Luther nevében szólít meg: „Késő utód, ím, hozzád szól az ős: hited újítani mindig sürgetős.” Ünneplésünknek tehát egy témája lehet: Reformáció egykor és ma. A cél az, hogy a lutheri reformáció kiváltó okát szemügyre véve keressük a mai reformáció útját-módját. Nekünk, evangélikusoknak ma kell az evangéliumból élő, megújult hitű embereknek lennünk. Vagyis azokká lennünk, akik szép „evangélikus” nevünk szerint vagyunk.

Először nézzük tehát meg, hogy a 16. század elején mi váltotta ki a reformációt, a hitújítást.

Luther Márton szigorú vallásos nevelésben részesült. Apja kívánságára Erfurtban jogot tanult. 21 éves volt, amikor egyszer nagy viharba került. Halálfélelmében Szent Annához kiáltott segítségért és megfogadta, hogy ha megmenekül, szerzetes lesz. Így is történt. 1505-ben bevonult az erfurti Ágostonrendi kolostorba. A munka és imádság kimerítő munkájába vetette bele magát. A középkori egyház a büntetéstől való félelemben tartotta az embereket, és a tisztítótűzzel fenyegette őket. Ebben a légkörben Luthert állandó belső nyugtalanság és félelem gyötörte. Félt a haragvó, büntető Istentől. Kétsége egyre nőtt, hogy

eleget tud-e tenni Isten követelményének. Vágyott a kegyelmes Isten után. Rendfőnöke látta gyötrődését és féltette, hogy tönkre megy a sok virrasztásban, böjtölésben. Elküldte Wittenbergbe az újonnan alapított egyetemre, hogy ott a Szentírás tanára legyen. A tanulás, az istentiszteletek, a tanítás napi munkája jót tett neki. A Biblia tanulmányozása által a hit és keresztyén élet igazi forráshoz jutott el.

Egy napon toronyszobájában bibliatanulmányozása alkalmával Pál apostol Rómaiakhoz írt levelét olvasta. Itt egy bibliai versre bukkanva nagy megvilágosodás érte. Az első fejezet 17. versében azt olvasta, hogy az evangéliumban Isten a hit által való igazságát adja a hívőnek, ahogy meg van írva: „Az igaz ember pedig hitből fog élni.” Ez azt jelentette, hogy az ember hitből lehet igaz Isten előtt, nem pedig a saját cselekedetiből, erőfeszítéséből. A hit Krisztusra tekint, aki értünk, helyettünk eleget tett. Azt jelentette, hogy Isten megmenti a bűnös embert, hogy Isten ad és nem követel. Az evangélium arról szól, amit Isten tett értünk és nem arról, amit mi tettünk. Az Atya Krisztusra háritotta bűneinket, aki elszenvedte helyettünk a büntetést. Aki elfogadja a Krisztus által megszerzett bűnbocsánatot, vagyis aki Krisztusban hisz, az Isten előtt igaz.

Ez az igevers olyan felfedezés lett Luther számára, amely örömmel, békességgel töltötte el. Minden megváltozott számára, és úgy érezte, hogy a Paradicsom ajtaja nyílt meg előtte, amelyen szabadon beszélhetett. Krisztus és helyettes áldozata a legragyogóbb fényben tűnt fel előtte. A haragvó Isten követelése helyére a kegyelmes Isten ajándéka került.

Ez a felfedezés, ennek a bibliai versnek az igazsága jelentett fordulatot Luther életében és ez lett kiinduló pontja az általa elindított reformációnak. Ez tette Luthert boldoggá, bölccsé, elszánttá, bátorrá a reformáció küzdelmeiben. Ez lett számára a kulcs a Szentírás megértéséhez és magyarázásához is. Ezen keresztül látta tisztán, hogy mi hamis az akkori egyház gyakorlatában és ez alapján bírálta a visszaéléseket.

A legszembetűnőbb visszaélés az ún. búcsúcédulák árusítása volt. Aki ilyet vásárolt, - ezt hirdette a pápai egyház - az elkerülhette, vagy megrövidíthette a saját vagy hozzátartozói bűnéért járó szenvedést a tisztító tűzben. Ez éles ellentétben állt a Krisztus érdeméért hit által ingyen nyerhető bűnbocsánattal. A búcsúcédulák árusítása ellen írta meg Luther a híres 95 tételét, amelyet 1517. október 31-én kiszögezve a wittenbergi vártemplom kapujára nyilvános vitára bocsátott. Ekkor lépett Luther bibliai felismerésével a nyilvánosság elé, és így lett ez a nap lutheri reformáció kezdetének és a reformációi megemlékezéseknek a napja.

Luther tételeinek lényege az, hogy csak a bűnbánó, megtört szívű ember kaphat bűnbocsánatot, azt is egyedül kegyelemből. Az első tétel így kezdődik: „Amikor a mi Urunk és Megváltónk, Jézus Krisztus azt mondja, hogy térjetelek meg, azt akarja, hogy a hívek egész élete megtérés legyen.” Más szóval, hogy Isten kegyelméből éljenek.

Luther toronyszobai felfedezése volt az a szikra, amely benne élő krisztushitet gyújtott. Az evangélium igazsága futótűzként terjedt el Európában. A reformáció a világtörténelem egyik legjelentősebb eseménye lett.

Nézzük meg most, hogy a lutheri reformáció kiváltó oka milyen nyitott kapu és milyen ösztönzés számunkra a mai reformációra!

A toronyszobai eset igazolta alapigénket: „megismeritek az igazságot, és az igazság megszabadít titeket.” Az igazság, amiről itt szó van, Krisztus, aki azt mondta, hogy „Én vagyok az út, az igazság és az élet; senki sem mehet az Atyához, csakis én általam.” (Jn 14,6) Luther Krisztust ismerte meg és ez szabadította meg félelmétől és erőlködésétől. Ugyanakkor felszabadította készséges szolgálatra, hallatlan nagy munkára és harcra a felismert evangélium érvényesítése és terjesztése terén.

A mi megújulásunknak is két lépése van: hitünk és életünk megújulása. Mind a két esemény az igazság, vagyis Krisztus által történik és szabadulást hoz a régítől és új kezdetet jelent. „Ha valaki Krisztusban van, új teremtés az: a régi elmúlt, és íme: új jött létre.”– hangzik az ige. (2Kor 5,17)

A mi megújulásunk is Isten ígéje által történik. A hallgatott vagy olvasott ige Krisztusra mutat. Isten Szentlelke minket is megérinthet, megragadhat egy igehirdetés, egy olvasott bibliai vers által és új felismerést, örömet, békességet adhat, elindíthat új úton. Ezért hallgassuk, olvassuk Isten ígését éhezve és szomjazva Isten igazságát!

Az igazság maga Jézus Krisztus. Őt kell és őt lehet megismerni a Biblia által. Őt, aki vállalta értünk, helyettünk a büntetést, hogy minket megváltson, és igaz emberekként állítson az Atya elé. Luther azt mondta: „Jézus, te vagy az én igazságom és én vagyok a te bűnöd.” Ebben az áldott cserében részesül mindenki, aki hittel Jézusra bízta magát és elfogadja az ő nagy ajándékát. Ezt húzza alá a reformáció hármastétele: egyedül Krisztus által, egyedül kegyelemből, egyedül hit által lehetünk igazak Isten előtt. Ez az igazság legyen számunkra kincs és az állandó újulás forrása!

A Krisztus által kapott bűnbocsánat megszabadít minket is a félelemtől, a rossz lelkiismerettől, békességet, örömet ad. Sok énekünk költői módon fejezi ki ezt. Az egyik így hangzik:

Jézus világosságom,
Jézus reménységem,
Csak benne lelek üdvöt,
Másban semmibe' sem.

Bátorságom, örömöm
Csak őbenne van itt,
Ítélettől, haláltól
Jézus megszabadít.

Ker.Ékv. 352,4 EvÉkv 325,3

Egyéni reformációnk második lépése életünk megújulása. Ez úgy jön létre, hogy az elnyert bűnbocsánatért hálából Istennek szenteljük életünket. Engedelmes gyermekeként keressük és igyekezünk követni az Ő akaratát. Ez is Krisztus által történik, aki követésére hív minket. A Krisztusban való hit által Ő belé leszünk betakarva, mint egy köpenybe. A Krisztus követése által pedig Ő lakik mibennünk, az Ő szeretete tölt be minket. „Maradjatok énbennem és én tibennetek” – mondja Jézus. (Jn 15,4)

Hitünk és életünk újulása folyamatosan kell, hogy tartson, amíg itt a földön élünk. A téves tanítástól és hamis elképzelésektől valamint az önző életfolytatástól Isten igéje folyamatosan helyre kell, hogy igazítson. Az intés és helyreigazítás sok példáját találjuk a Bibliában. Ezek sok esetben ránk is illenek és az intések és a helyreigazítások a mi állandó újulásunkhoz tartoznak. Lelki újulásunk alkalma a gyónás és az úrvacsora. Éljük ezekkel minél gyakrabban!

A lelki növekedés, a hitben és életfolytatásban való újulással Krisztus egyre fontosabb, sőt, nélkülözhetetlen lesz számunkra. Egy ének erről így szól:

Egy lépést sem tehetnék Tenélküled,
De hol te jársz, szeretnék menni veled. Énekiem az Úr 21,1

Egy svéd ének szerzője három versszakban egy egész megújulási programot kér maga számára az Úristentől. Ilyeneket: szentebb élet, több lágyság, több szomorúság a bűn fölött, több kedv a parancsolatok teljesítéséhez, több önzetlen szolgáló szeretet, Jézusban való több hit, imádságban való több erő. Több hála, több szívéllyesség, nagyobb törekvés arra, hogy az Ő dicsőségét keresse, ne a magáét, több fájdalom Jézussal, több öröm az Ő vigasztalása által, több erő a szenvedésre, nagyobb béke az Ő kebelén. Több türelem, az üdvösség nagyobb reménysege, szabadulás a világtól és a célra nézés, több kitartás, gazdagabb gyümölcstermés, nagyobb készenlét a mennyre és Jézushoz való nagyobb hasonlóság. (Mer helighet giv mig 281,1-3. Ph. P. Bliss 1873) Íme, valaki, aki felismerte szegénységét és Isten ajándékozó gazdagságát. Valaki, aki élni akart az állandó újulás, reformáció lehetőségével. Mutatja, hogy milyen tágas tér van előttünk is a növekedésre, a tökéletesedésre.

A lelki növekedés nem öncél, hanem hivatásunk betöltésének feltétele. A hivatásunk az, hogy általunk Krisztus legyen jelen és hasson ebben a világban. Jézus azt mondta követőinek: „Ti vagytok a föld sója és a világ világossága.” (Mt 5, 13.14) Egyháza és hívei által le akar

leplezni minden hazugságot, igazságtalanságot, önpusztítást és terjeszteni akarja az összetartozást, a segítséget, az értelmes, áldozatos életet. Nem akarja, hogy a háborútól, a drágulástól, a járványtól vagy bármi mástól való félelem uralkodjék rajtunk. El akar vezetni minden embert Isten gyermekeinek királyi szabadságára. „Ha tehát a Fiú megszabadít titeket, valóban szabadok lesztek” – mondja Jézus. (Jn 8,36)

Így jutottunk el Luther reformációjától a mi hitújulásunkig és ezen keresztül a Krisztus által nyert csodálatos szabadságunkig. A Mennyei Atya őrizzen meg minket hűséges evangélikusoknak, újítsa szüntelenül Krisztusba vetett hitünket, tegye szabaddá minden káros hatástól életünket és használjon eszközül gyülekezetünk és a körülöttünk élők megújulásában! Áldott hitújítást, reformációt végezzen mindnyájunkban!

Ámen.